

Santi Grasso, La buona notizia. Lettura attualizzata del Vangelo di Marco

(La Parola e la sua ricchezza 25),

Milano 2013, ss. 237.

Zainteresowanie Ewangeliami, odsłaniającymi życie i działalność publiczną Jezusa Chrystusa wraz z Jego męką i chwalebnym zmartwychwstaniem, napisanymi już blisko przed dwudziestoma wiekami wciąż nie słabnie. Świadczą o tym, ukazujące się nadal nowe opracowania specjalistyczne w formie: komentarzy i monografii, ale i te popularne, które w zamyśle ich autorów, mają trafić do jak najszerszego kręgu odbiorców. Do nich bez wątpienia należy książka w formie popularnego komentarza, włoskiego egzegety i biblisty Santi Grasso, *La buona notizia. Lettura attualizzata del Vangelo di Marco* (La Parola e la sua ricchezza 25), Milano 2013, ss. 237, wydana przez cenione i znane w świecie Wydawnictwo Córek Św. Pawła.

Książka wspomnianego Autora to już 25 pozycja wydana w znanej i cenionej nie tylko przez egzegetów, ale również duszpasterzy i katechetów, zwłaszcza obszaru włoskojęzycznego serii *La Parola e la sua ricchezza* (Słowo i jego bogactwo) pod redakcją Olimpii Cavallo. Seria ta, we-

dług intencji jej wydawców, stara się zbierać cenne prace biblistów i egzegetów, aby ubogacić współczesnych czytelników niezmierzoną głębią Bożego Słowa.

Autor Santi Grasso urodzony w Udine 13 sierpnia 1961 roku jest kapłanem diecezji Gorizia. Absolwent Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie gdzie w roku 1991 obronił doktorat. Jest profesorem egzegezy Nowego Testamentu w seminarium międzydiecezjalnym Gorizia – Trieste – Udine. Wykłada również w Wyższym Instytucie Nauk Religijnych w Gorzian i w Udine. Z pośród wielu jego publikacji na uwagę zasługują: *Gesù e i suoi fratelli* (1993); *Il vangelo di Matteo* (1996); *Luca* (1999); *La prima lettera ai Corinzi* (2001); *Il Vangelo di Giovanni. Commento esegetico teologico* (2008). W wydawnictwie Figlie di San Paolo (Córki św. Pawła) opublikował już następujące pozycje: *Matteo. Il vangelo narrato* (1999); *Processi comunicativi nei racconti di miracoli* (2009) oraz *Vangelo di Marco. Nuova versione, introduzione e commento* (2011²). Współpracuje również z wieloma czasopismami naukowymi podejmującymi szeroko pojęte zagadnienia biblijne i egzegetyczne.

Książkę Grasso otwiera klasyczne wprowadzenie (ss.5-14), w którym czytelnik dowiaduje się o autorze Ewangelii Markowej, jej miejscu i dacie powstania oraz strukturze. Autor przyjmuje klasyczny podział ewangelii, idąc przy tym za opiniami współczesnych egzegetów. Rozpoczyna od prologu (1,1-13) (ss. 15-22), następnie, początek aktywności mesjańskiej Chrystusa i kontrast w Galilei (1,14-3,6) (ss.23-43). Dalej, nauczanie i uzdrowienia Jezusa w klimacie napięcia (3,7-6,6a) (ss. 44-75). Ukazuje kolejno Jezusa jako dawcę chleba (6,6b-8,30) (ss. 76-106). Następnie przedstawia Jezusa jako tego, który w drodze zapowiada swoją przyszłą mękę, śmierć i zmartwychwstanie (8,31c-10,52) (ss. 107-132). Idąc chronologicznie za treścią drugiej kanonicznej Ewangelii omawia kolejno aktywność Jezusa w Jerozolimie (11,1-13,37) (ss.133-156) i przystępuje do komentarza męki i śmierci Jezusa (14,1-15,41) (ss.156-177). Całość zamyka epilog z dłuższym kanonicznym zakończeniem (15,42-16,8 [9-20]) (ss.178-185).

Do tego popularnego i zaktualizowanego komentarza, w którym zagadnienia semantyczne i egzegetyczne sprowadzone są do swoistego minimum, Autor podaje czytelnikowi cały przekład drugiej kanonicznej Ewangelii (ss. 189-233), który jest przedrukiem opublikowanego przez niego tłumaczenia w S. Grasso, *Vangelo di Marco. Nuova versione, introduzione e commento* (I Libri Biblici, Nuovo Testamento 2), Paoline, Milano 2003. Całość pozycji kończy zwięzła bibliografia (Bibliografia essenziale)(s.235), jak określa ją sam Grasso, wskazując przy tym na podstawowy warsztat, który stanowił bazę prezentowanych przez niego opinii i wniosków.

Popularny komentarz Grasso jest pozycją ciekawą i ze wszelkimi miarą godną polecenia. Czytając książkę włoskiego biblisty czytelnik od razu rozpozna w nim doskonałego znawcę zagadnień ewangelicznych. Grasso choć komentuje niektóre trudne dla współczesnego czytelnika treści, czyni to w sposób prosty i zrozumiały. Objaśnienia te właściwie i bez większych trudności odczyta nawet ktoś, komu nie dane było studiować biblijnej greki ani pogłębionej teologii. Czytając komentarz Autora do Markowego dzieła, czuje się, że pragnie on swoją wiedzą specjalisty-biblisty, podzielić się z czytelnikami, podkreślając zawsze łączność Jezusowego orędzia, z tym, które objawione już zostało w czasach Starego Testamentu (zob. np. s. 88-92; 133-134; 168-169; 184-185). Z komentarza Santi Grasso wyłania się istotnie wierny Markowy zamysł redakcyjny, który zawarł Ewangelista już w tytule. Jest nim rzeczywiście Dobra Nowina – Ewangelia o Jezusie Chrystusie Synu Bożym (1,1).

Autor niniejszej recenzji żywi głęboką nadzieję, że znajdzie ona pozytywne opinie wydawców i ukaże się w przyszłości również w polskim tłumaczeniu, które pomogłoby lepiej zrozumieć aktualność drugiej kanonicznej Ewangelii w szkolnej katechezie, kręgach i grupach biblijnych pracujących pod patronatem Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II.

Książka Santi Grasso bez wątpienia pomoże każdemu, kto po nią sięgnie, przyjąć i zrozumieć „Dobrą Nowinę” – Ewangelię oraz uczynić z niej pewny i niezawodny drogowskaz prowadzący do pogłębienia Bożego Objawienia obecnego na jej kartach.

ks. Jacek Kucharski

Ks. Jacek Kucharski jest doktorem teologii w zakresie nauk biblijnych, absolwentem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie. Adiunkt w katedrze biblistyki Instytutu Teologicznego UKSW w Radomiu oraz Instytutu Teologicznego im. Św. Jana Bilczewskiego Archidiecezji Lwowskiej Obrządku Łacińskiego we Lwowie (Ukraina). Jest Moderatorem Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II w diecezji radomskiej, cenionym popularyzatorem Biblii i rekolekcjonistą. Autor pozycji książkowych i szeregu artykułów z zakresu egzegezy Starego i Nowego Testamentu, archeologii biblijnej oraz semantyki języków biblijnych.